

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum inprimis malas, concernit

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

LXIV.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122744)

omnium, DEUS bone, DEUS summum bonum & bonum verum meum. Pulchra erant illa poma, sed non ipsa concupivit anima mea miserabilis. Erat enim mihi meliorum copia, illa autem decerpsi tantum, ut furarer. Nam decerpta projecit, epulatus inde solam iniquitatem, quã letabar fruens Quoniam in illis pomis voluptas mihi non erat, ea erat in ipso facinore, quam faciebat consortium simul peccantium. Impossibile igitur est, ut quis malum appetat, ut malum est, vel ut inclinetur in id, quod dissimile & disconueniens sibi est, nisi sub ratione similitudinis & conuenientię, saltem, ut iucundum & utile sibi videtur, apprehendat. Hęc cum ita se habeant, amplius patet, damnatos nullã ratione velle malum, id est, peccaminosis actibus implicari posse. Nam nec reuera bonum est peccatum, quippè cui è diametro opponitur & quod destruit, ut ex se patet, neque etiam apparere in oculis eorum ullã bonitatis specie potest, quippe, quo sciunt neque se impetrare posse qualemunque animo aut corpori delectationem, neque efficere quodlibet aliud, ex quo sive utilitas quæpiam sive iucunditas promanare queat. Quid? quod tunc reipsã experientur verum esse, quod hac in vitã credere præfractè renuerunt, peccatis nempè, utcunque iucunditatis lenociniis se insinuent, extremam tamen miseriam conciliari & quo longius peccatum dureret, hoc longiorem attrahi & grauiorem pœnam. Ex quo sequitur, peccare prorsus non posse damnatos, aut certè admittendum esse, quod malum appeti possit à voluntate, in quantum malum est: Quod tamen, qui asserit, hoc ipso naturam voluntatis tollit & subvertit.

LXIV. Quartum Bonauenturę argumentum à peccati merito procedit & hoc est: Mala voluntas, eo ipso, quo mala est, est contra DEUM. Et eo ipso, quo est contra DEUM, est meritoria pœna. Ergo semper merentur pœnam & ita debet semper eis pœna augeri; & sic in infinitum. Sed sic non videtur. Ergo non peccant. Datur omninò in DEO essentialis quædam & ab eo inseparabilis proprietas, quæ iustitia vocatur, Hanc non Sacrę tantum Literę omnibus propemodum paginis DEO adscribunt, sed gentiles quoque è naturali, quod post lapsum superest, lumine agnoscunt. Aristoteles vel quicumque alius, ingenii diuinitate Aristoteli haud impar, librum de Mundo, cap. VII. f. f. ita concludit, interprete Budæo: Proinde hæc omnia non aliud

aliud quidquam, quam DEum esse, planum est, ut eximius Plato censuit. Enim-
verò DEus, ut ex vetusto verbo proditum, principium & finem & media rerum
omnium tenens, rectæque lineâ incedens, operatur ille quidem secundum natu-
ram, è vestigio comitem habens justitiæ præsidem, quam Dicitur nominaverunt,
divinæ legis vindicem, simul ut quicquam sanctionum ejus prætermisum est.
De quâ dicitur ad Persen Fratrem ita canit Hesiodus lib. I. 127. inter-
prete Vallâ :

*Ille quidem virgo est supero Jove nata parente,
Nomine clara suo, cœtuque verenda Deorum.
Quam si quis violet, lacrymans sua fata, parentis
It Jovis ante pedes & lamentabile fundens,
Humanos queritur mores & debita poscit
Supplicia in populos.*

Quamquam verò hæc justitiæ vulgò in remunerantem & vindicantem distribuatur, non tamen utraque species de genere suo æqualiter participat. Cum enim DEus nemini quidquam debere possit, quis enim dedit ei, ut retribuatur illi? Rom. XI. v. 35. non potest nisi pro merâ libertate & bonitate suâ benè facta remunerare, nisi quod, cum remunerationem promiserit, ex fide & veritate quasi ad reddendum tenetur: at, quando creaturæ, quæ infinitis vinculis præstantæ legi Divinæ obligantur, ab obsequio recedunt, Deique majestatem violant, justitiæ Divinæ hunc legum suarum contemptum aut necessariò vindicat, aut certè justitiæ, cum non vindicat, esse desinit. Id quod inde docetur. Depingunt nobis S. Literæ Deum non tantum ut omnis justitiæ amantem, sed ut necessariò in justitiæ osorem. Neque enim eundem velle tantum bonum tradunt & nolle malum, quasi aliquo casu mutare aliquando voluntatem & ex misericordiâ dimittere impunitum possit peccatum, sed eousque detestari malum, ut tolerare nequeat; non habitat juxta eum malignus, neque permanent injusti ante oculos ejus. Odit omnes, qui operantur iniquitatem, perdit omnes, qui loquuntur mendacium. Virum sanguinum & dolosum abominatur Dominus. Ps. V. 5. 6. 7. Quæ singula manifestâ impietati innatam quandam naturæ Divinæ peccati aversionem, nequaquam verò liberam ejus prohibitionem evincunt. Nunquid DEus supplantat judicium? aut omnipotens subvertit, quod justum est? Job. IIX. 3. Hoc nimirum vult, DEUM

ΠΟΠ

non posse, etiam si vellet, justitiam in injustitiam commutare & vel innocentem punire vel delinquentem absolvere. Id quod Philosophus paulò antea nominatus ita expressit, ut diceret, *ἰουδὴ κατὰ φύσιν ποιεῖ τὸ βλάσφημο* DEum, cum justitiam administrat; & Orpheus hymno, qui à Stobæo, sermone IX, ita redditur: Justitia

*Injustorum ultrix supplicii gravans justis
Veritatis aequalitate concilians dissimilia.
Omnia enim, quæ mala mente committunt homines
Temerè, nimium confidentes malis consiliis,
Tu sola puniens pœnam sumis ab injustis,
Hostis improborum.*

Sicut igitur Deus per naturam nõ aliter potest, nisi numen Harmonicum esse: ita nec aliter per naturam potest, nisi conciliare dissimilia, quæ re justitiam descripsit Poëta; & sicut veritatem non potest non amare, eique adhærere; *DEus enim seipsum negare non potest*; II. Tim. II. 13. ita nec justitiam, quæ veritatem complectitur. Jam verò, si in inferno peccaturi sunt damnati, perpetuo lædent & in vindictam contra se armabunt justitiam Divinam, quæ vi naturæ suæ non poterit nisi ulcisci hanc sibi illatam contumeliam. Cum autem quodlibet, etiam minimum peccatillum, æternam infinitamque promereatur pœnam, jam non amplius unâ morte æternâ, sed mortibus æternis infinitis & innumerabilibus, damnatis moriendum erit, neque unus erit infernus sed infiniti perpetiendi. Quod quam absurdum sit, nemo non sponte animadvertit. Justitia enim Divina id à damnatis requiret, quod neque unquam exsoluturi sunt, neque exolvere unquam poterunt. Quo enim longius cruciabantur, hoc majora tormenta merebuntur; & denique infirmior erit humana natura, quam ut omnibus, quæ meruit, par sit tolerandis. Præterea nullibi revelatum est, fore pœnarum in inferno incrementa, ergo neque augebuntur aut continuabuntur peccata. Augerentur autem necessariò pœnæ, si cresceret materia pœnarum, peccata, quia justitiæ hoc Divinæ indoles requirit. Denique sicuti gratiæ, ita & meriti post hunc mundum finis futurus est. Ubi autem nullum meritum, ibi nullum peccatum est. Nam peccatum sine merito concipere, justitiæ Dei refragatur, sicut hætenus fuit demonstratum,